

prima instanță: S. Procopciuc
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 2rac-367/17

ÎNCHEIERE

6 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de
Societatea cu Răspundere Limitată „CSV-Real” și Serviciul Fiscal de Stat

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „CSV-Real” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu
privire la repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, prin care a fost
admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „CSV-Real”, casată
hotărârea Judecătoriei Orhei din 16 noiembrie 2016 și adoptată o nouă hotărâre de
admitere parțială a acțiunii

constată:

La 4 martie 2015, SRL „CSV-Real” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la repararea
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 5 februarie 2014, SRL „CSV-Real” a
depus o cerere către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei, prin care a
solicitat prezentarea actelor care au fost primite de la Inspectoratul Principal de
Stat al Republicii Moldova și care au servit drept temei pentru efectuarea
controlului operativ fiscal la SRL „CSV-Real”.

Menționează că prin răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul
Orhei din 10 februarie 2014, a fost respinsă cererea SRL „CSV-Real” cu privire la
accesul de informație.

Afirmă că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2014,
emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „CSV-Real”
împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la încălcarea
dreptului la informație, a fost recunoscut ca încălcat dreptul la informație a

SRL „CSV-Real” și obligat Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei să elibereze informația solicitată de către SRL „CSV-Real”.

Indică că la 4 decembrie 2014, SRL „CSV-Real” a depus o cerere către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei cu privire la executarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2014, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 34 din Constituția Republicii Moldova, art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 14 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei în beneficiul SRL „CSV-Real” a sumei de 50000 lei, cu titlu de prejudiciul moral.

La 22 februarie 2016, SRL „CSV-Real” a depus o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat încasarea de la Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei în beneficiul SRL „CSV-Real” a sumei de 50000 lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului la informație.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 16 noiembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de SRL „CSV-Real”, casată hotărârea Judecătorei Orhei din 16 noiembrie 2016 și adoptată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul SRL „CSV-Real” suma de 500 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 8 august 2017, SRL „CSV-Real” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, modificarea deciziei instanței de apel în partea încasării prejudiciului moral, cu încasarea prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului la informație în sumă de 50000 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel în partea cuantumului prejudiciului moral încasat.

Menționează că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel nu a luat în considerație jurisprudența națională a Republicii Moldova și nici jurisprudența CtEDO în acest sens.

Consideră că instanța de apel neîntemeiat nu a dispus încasarea prejudiciului moral în volum deplin și că astfel nu a fost înlăturat statutul de victimă al SRL „CSV-Real”.

Invocă că deși instanța de apel corect a constatat că SRL „CSV-Real” dispune de dreptul la repararea prejudiciului moral, ca urmare a încălcării dreptului SRL „CSV-Real” la informație, instanța de apel a încălcat normele de drept material și anume prevederile art. 2 alin. (2) și (3), 12 alin. (14) CPC, potrivit cărora în cazul în care există neconcordanțe între normele naționale și cele internaționale, instanțele de judecată urmează să aplice normele internaționale.

La 9 octombrie 2017, Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată pe care o consideră ilegală și neîntemeiată.

Menționează că la 4 mai 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei potrivit scrisorii nr.74/2/2-985, a expediat în adresa SRL „CSV-Real” copiile actelor și anume actul de control nr. 5-663502 din 30 aprilie 2014, care i-a fost adus la cunoștință SRL „CSV-Real” la data de 5 mai 2014, decizia șefului Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 542-c din 23 mai 2014 pe marginea actului de control din 30 aprilie 2014, care i-a fost adus la cunoștință SRL „CSV-Real” la data de 23 mai 2014 și decizia șefului Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Orhei nr. 1019C din 10 iulie 2014 pe marginea contestării deciziei nr. 542 din 23 mai 2014, care i-a fost adusă la cunoștință SRL „CSV-Real” la data de 10 iulie 2014.

Relevă că SRL „CSV-Real” a cunoscut despre actele solicitate de la Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei și a luat cunoștință cu ele, primind totodată contra semnătură aceste înscrisuri la momentul aducerii la cunoștință a actului și deciziilor emise de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei.

Consideră eronată concluzia instanței de apel cu privire la încasarea prejudiciului moral, prin prisma prevederilor art. 1422 Cod civil, din contul Serviciul Fiscal de Stat în beneficiul SRL „CSV-Real”.

Explică că dreptul la compensarea prejudiciului moral îl au numai persoanele fizice, iar persoanele juridice nu pot solicita compensarea prejudiciului moral, cu excepția cazului când numele sau reputația profesională de care se bucură sunt lezate.

Subliniază că diferența de structură juridică între persoana fizică și persoana juridică explică de ce persoanei juridice nu i se pot cauza suferințe fizice și psihice.

La fel, consideră eronată și concluzia instanței de apel precum că prin neprezentarea informației solicitate i-a fost cauzat SRL „CSV-Real” un prejudiciu moral, ori la cererea de chemare în judecată nu au fost anexate careva probe ce demonstrează prejudiciul invocat.

Suține că SRL „CSV-Real” nu a demonstrat prin care acțiuni, ori inacțiuni Serviciul Fiscal de Stat i-a cauzat prejudiciu moral și anume prejudiciul solicitat în sumă de 50000 lei.

Indică că în cazul în care Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Orhei la data de 4 martie 2015, a remis SRL „CSV-Real” informația solicitată de către SRL „CSV-Real” în cererea din 5 februarie 2014, consideră că SRL „CSV-Real” i-a fost adusă o satisfacție echitabilă, ori singura constatare a faptului încălcării dreptului la prezentarea informației constituie prin sine o satisfacție echitabilă pentru orice prejudiciu eventual cauzat.

Menționează că deși instanța de apel a încasat din contul Serviciului Fiscal de Stat în beneficiul SRL „CSV-Real” suma de 500 lei, cu titlu de prejudiciu

moral, din conținutul părții de motivare precum și din dispozitivul deciziei adoptate, instanța de apel nu a invocat care normă legislativă a stat la baza concluziei precum că încasarea prejudiciului moral urmează a fi realizat din contul Serviciului Fiscal de Stat.

În acest context, notează că potrivit pct. 2 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 395 din 5 iunie 2017, cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Serviciului Fiscal de Stat, Serviciul Fiscal de Stat se organizează și funcționează ca autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor, împuternicită să administreze impozitele taxele și alte plăți în interesul statului, iar, potrivit pct. 37 din același Regulament, Finanțarea Serviciului Fiscal de Stat se efectuează din bugetul de stat, în limitele anuale de alocații bugetare, precum și din alte surse în modul stabilit de legislație.

Mai menționează că potrivit prevederilor art. 68 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național precum și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, se prezintă obligatoriu de către creditor direct administratorilor de bugete și/sau autorităților, instituțiilor bugetare respective.

La 30 octombrie 2017, SRL „CSV-Real” a depus referință la cererea de recurs declarată de Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 14 iulie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 147), careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 8 august 2017 și respectiv 9 octombrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de SRL „CSV-Real” și Serviciul Fiscal de Stat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de SRL „CSV-Real” și Serviciul Fiscal de Stat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SRL „CSV-Real” și Serviciul Fiscal de Stat ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „CSV-Real” și Serviciul Fiscal de Stat se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță